

Latvijas pensiju 2. un 3. līmeņa darbība 2024. gadā

Markuss Bergītis

Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības pārvaldes
uzraudzības eksperts

Madara Vāvere

Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības pārvaldes
vecākā uzraudzības eksperte

21.05.2025

Saturs

Statistika par VFPS un PPF

**VFPS dalībniekiem paredzētās
pamatinformācijas dokumenti (DPPD) un
prospekti**

**VFPS dalībnieku izvēlēto ieguldījumu plānu
atbilstība vecumam un vajadzību
noskaidrošana, reformas izvērtējums**

**Grozījumi pensiju 2. līmeņa (P2L) līdzekļu
pārvaldības maksas (komisijas) pastāvīgajā
un mainīgajā daļā**

Valsts fondēto pensiju shēma

8 Valsts fondēto pensiju shēmas pārvaldītāji

33 Ieguldījumu plāni

17 Augsta riska

7 Vidēja riska

9 Zema riska

Pārvaldītāji:

3 CBL
1 Indexo
1 INVL
3 Luminor
2 SEB
4 Swedbank
3 VAIRO

Pārvaldītāji:

1 CBL
1 Indexo
1 INVL
1 Luminor
1 SEB
1 Signet PP
1 Swedbank

Pārvaldītāji:

1 CBL
1 Indexo
2 INVL
2 Luminor
2 SEB
1 Swedbank

Privātie pensiju fondi

7 Privātie pensiju fondi: 6 atklātie, 1 slēgtais

21 Pensiju plāns

8 Augsta riska

7 Vidēja riska

6 Zema riska

Fondi:

1 CBL
1 Indexo
2 Luminor
1 SEB
2 Swedbank
1 INVL

Fondi:

2 CBL
2 INVL
1 SEB
1 Swedbank
1 Pirmais slēgtais

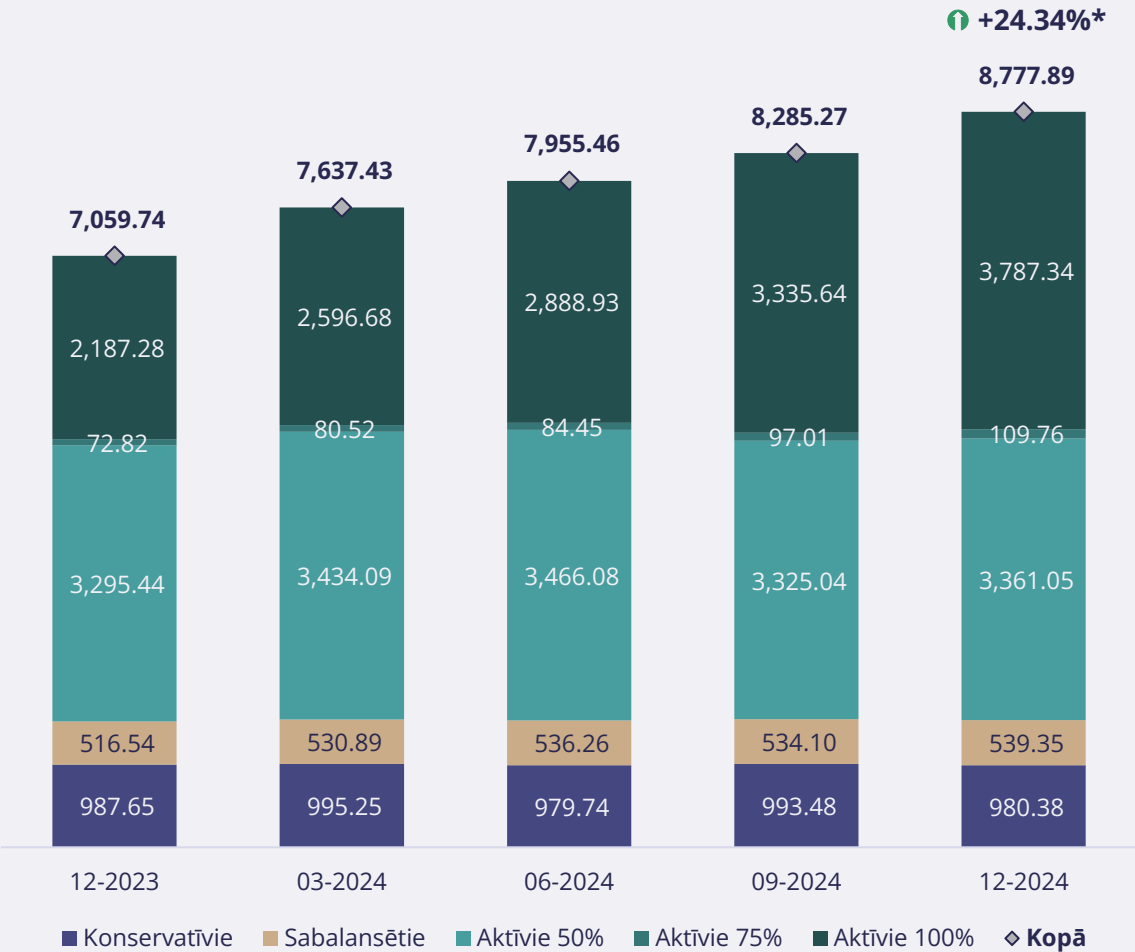
Fondi:

1 CBL
1 Indexo
1 INVL
1 Luminor
1 SEB
1 Swedbank

IEGULDĪJUMU REZULTĀTI POZITĪVI IETEKMĒJA AKTĪVU PIEAUGUMU, VFPS NOVĒROJAMA AUGSTĀKA KONCENTRĀCIJA AUGSTA RISKĀ PLĀNOS

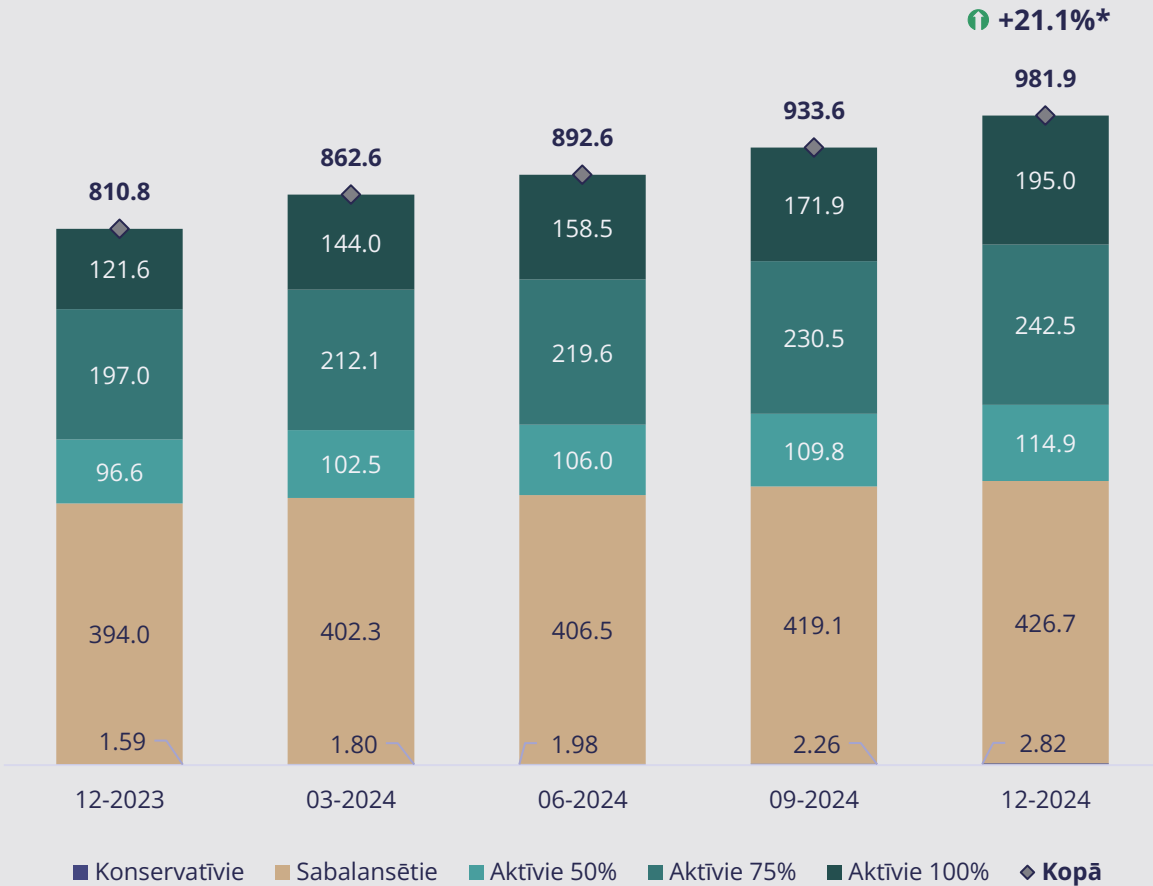
Valsts fondēto pensiju shēma

Neto aktīvu dinamika, milj. EUR

Privātie pensiju fondi

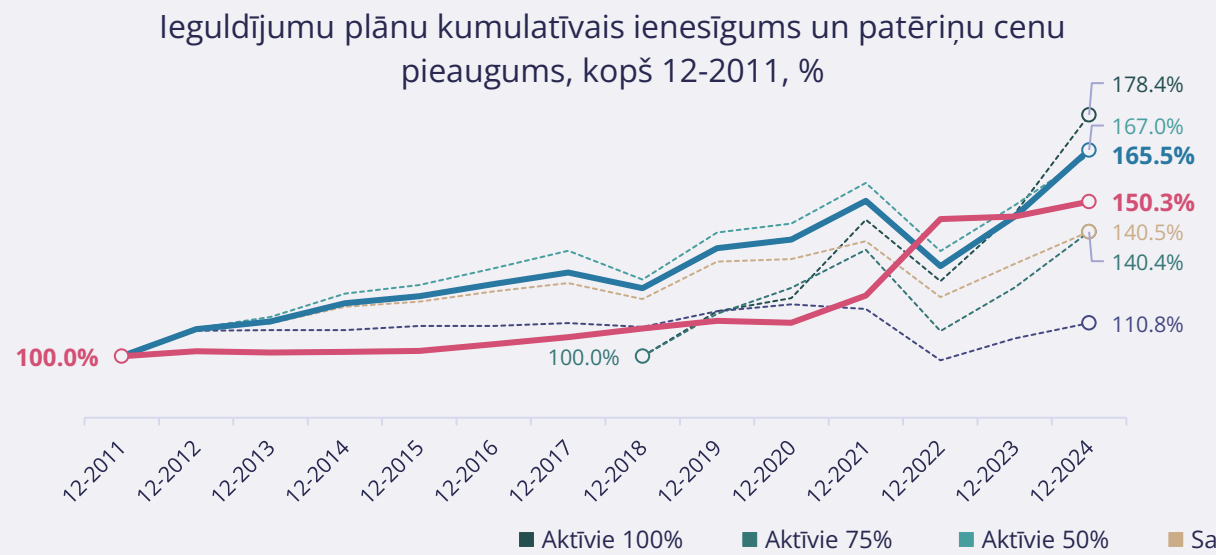
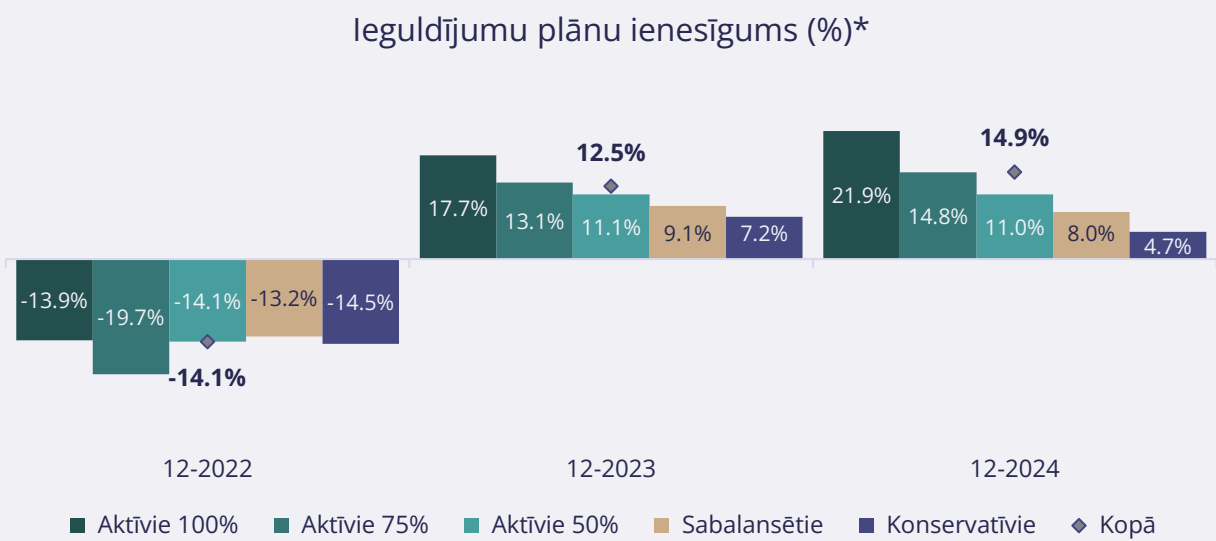
Neto aktīvu dinamika, milj. EUR

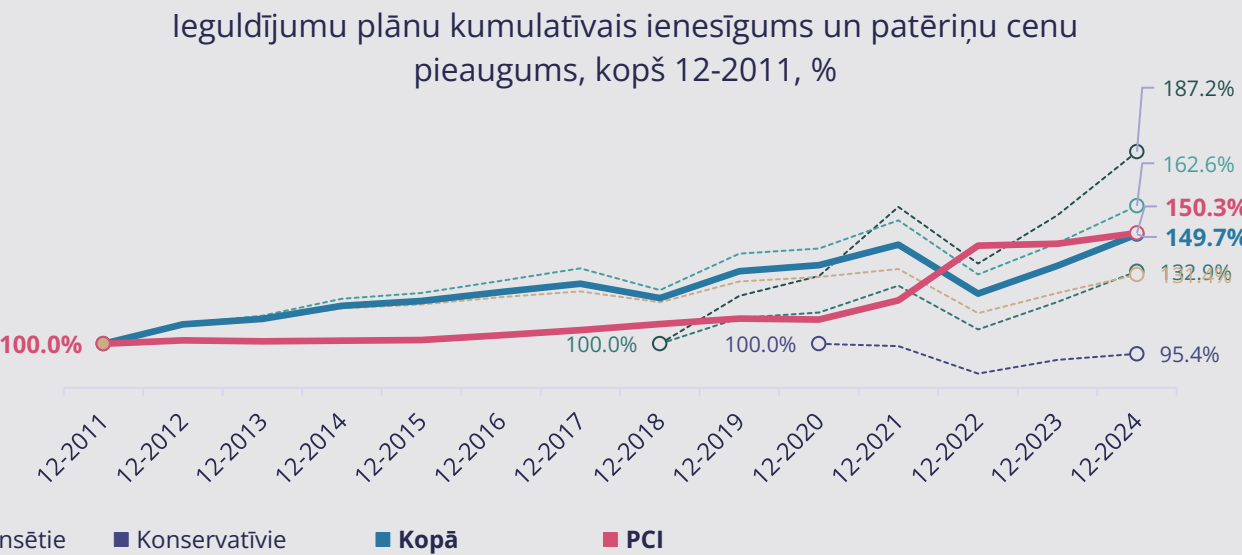
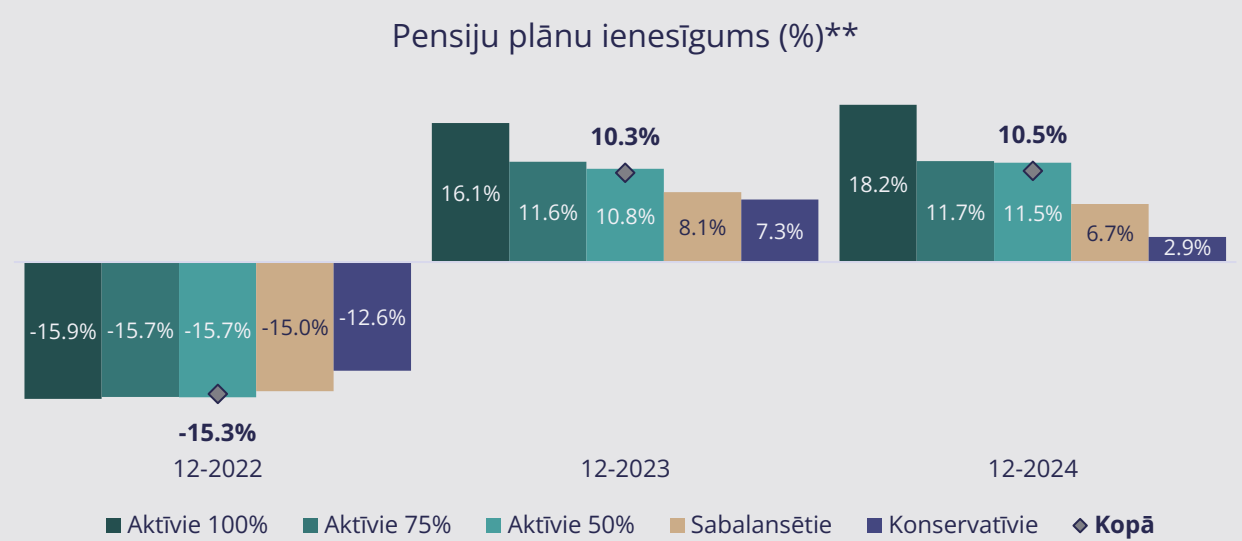
* Pret iepriekšēja gada attiecīgo periodu

VISAS IEGULDĪJUMU PLĀNU KATEGORIJAS 2024. GADĀ SPĒJA UZRĀDĪT POZITĪVU IENESĪGUMU, VFPS KOPĒJAIS IENESĪGUMS ILGTERMIŅĀ PĀRSNIEDZ PATĒRIŅA CENU INDEKSU

Valsts fondēto pensiju shēma

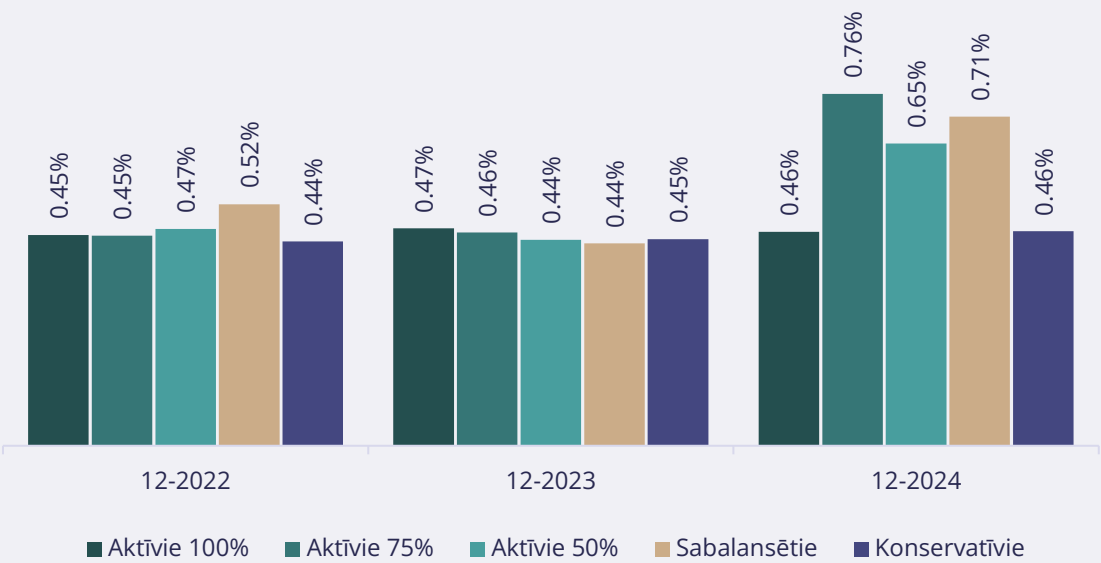
Privātie pensiju fondi

* Ieguldījumu plāna daļas vērtības izmaiņa pret tās vērtību gada sākumā, % (vid. svērtais pēc NAV) ** Pensiju plānu ienesīgums (kopš gada sākuma) - pensiju plānu darbības rezultāta attiecība pret pensiju plānu NAV

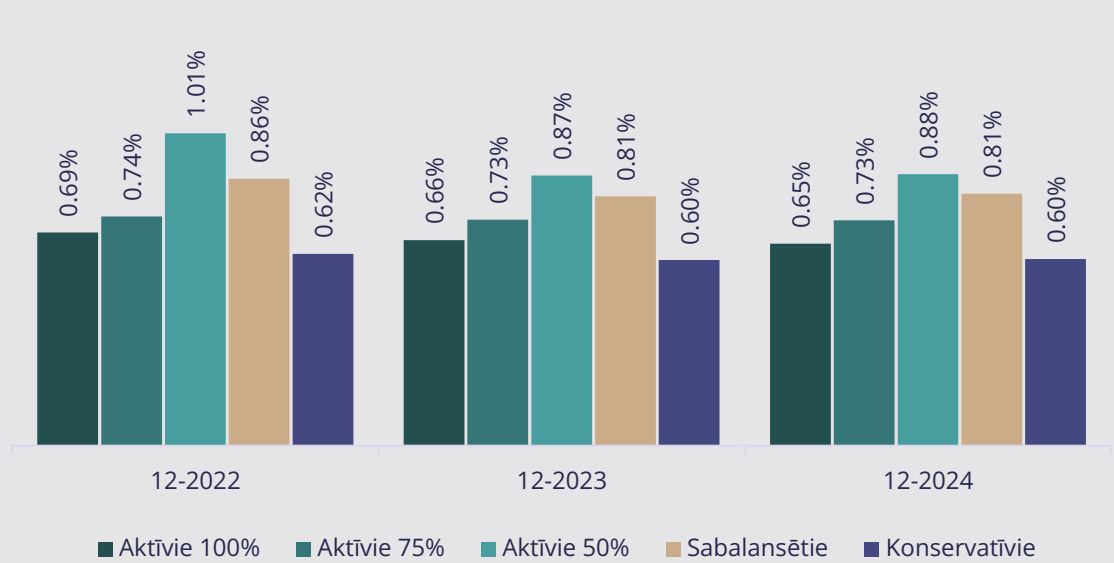
Valsts fondēto pensiju shēma

Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi (%)

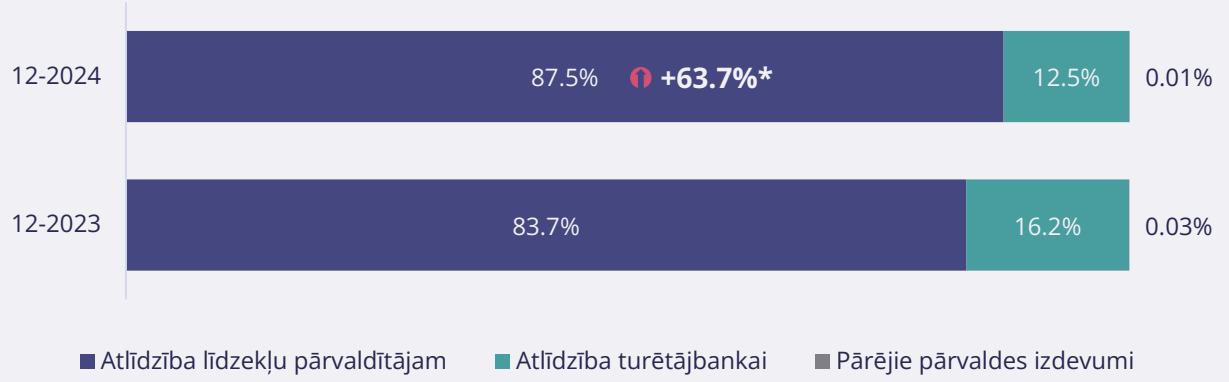

Privātie pensiju fondi

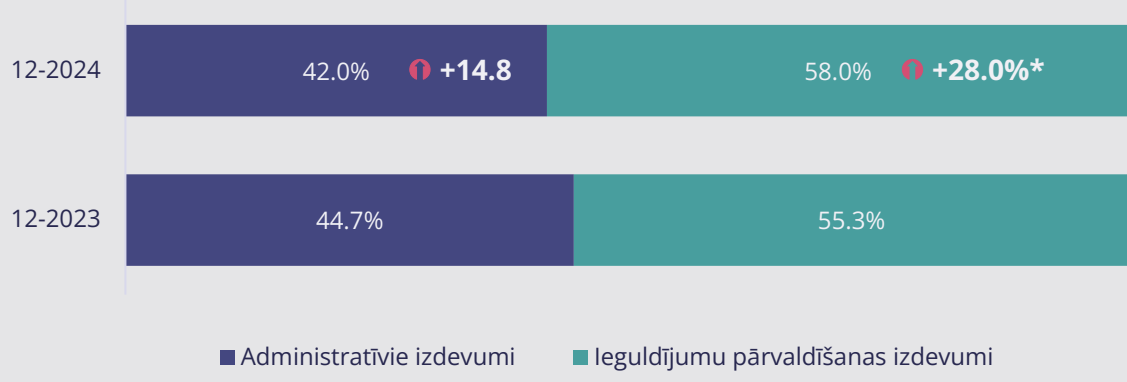
Pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumi (%)

Pārvaldīšanas izdevumu struktūra, %

Pārvaldīšanas izdevumu struktūra, %

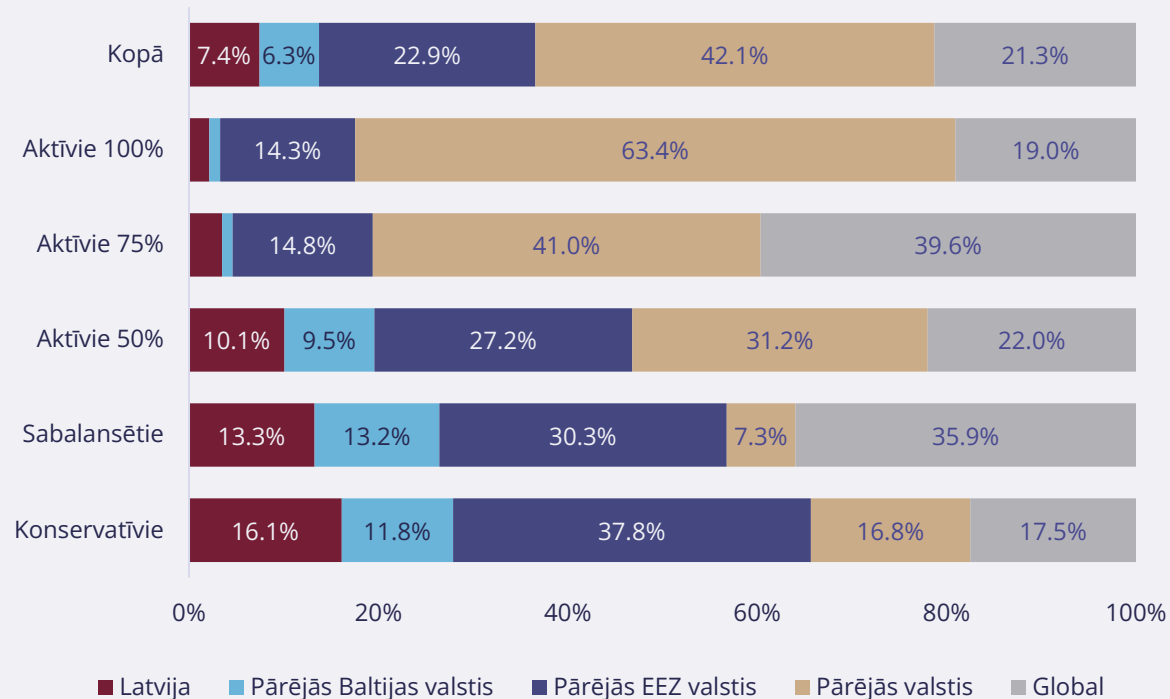

* Pārvaldīšanas izdevumi absolūtajos skaitļos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

IEGULDĪJUMU PORTFELĪ LIELĀKAIS ĪPATSVARS IR IEGULDĪJUMIEM ĀRPUS EIROPAS EKONOMISKĀS ZONAS

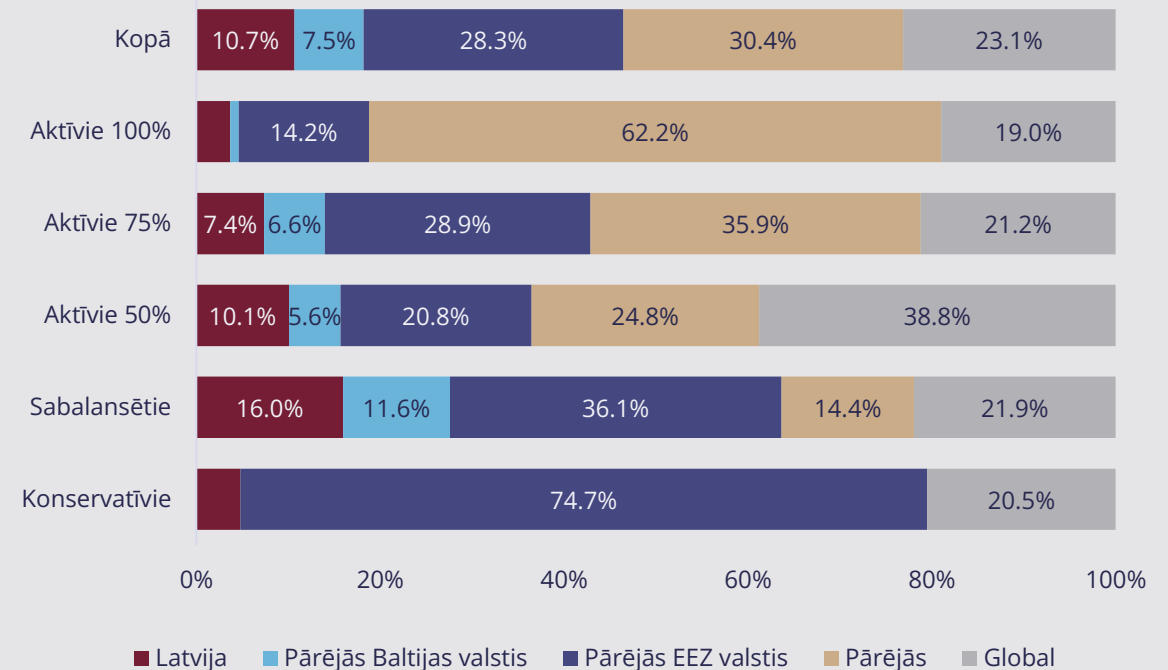
Valsts fondēto pensiju shēma

Ieguldījumu portfeļa struktūra valstu grupu un plānu veida dalījumā, % (12-2024) Reuter dati

Privātie pensiju fondi

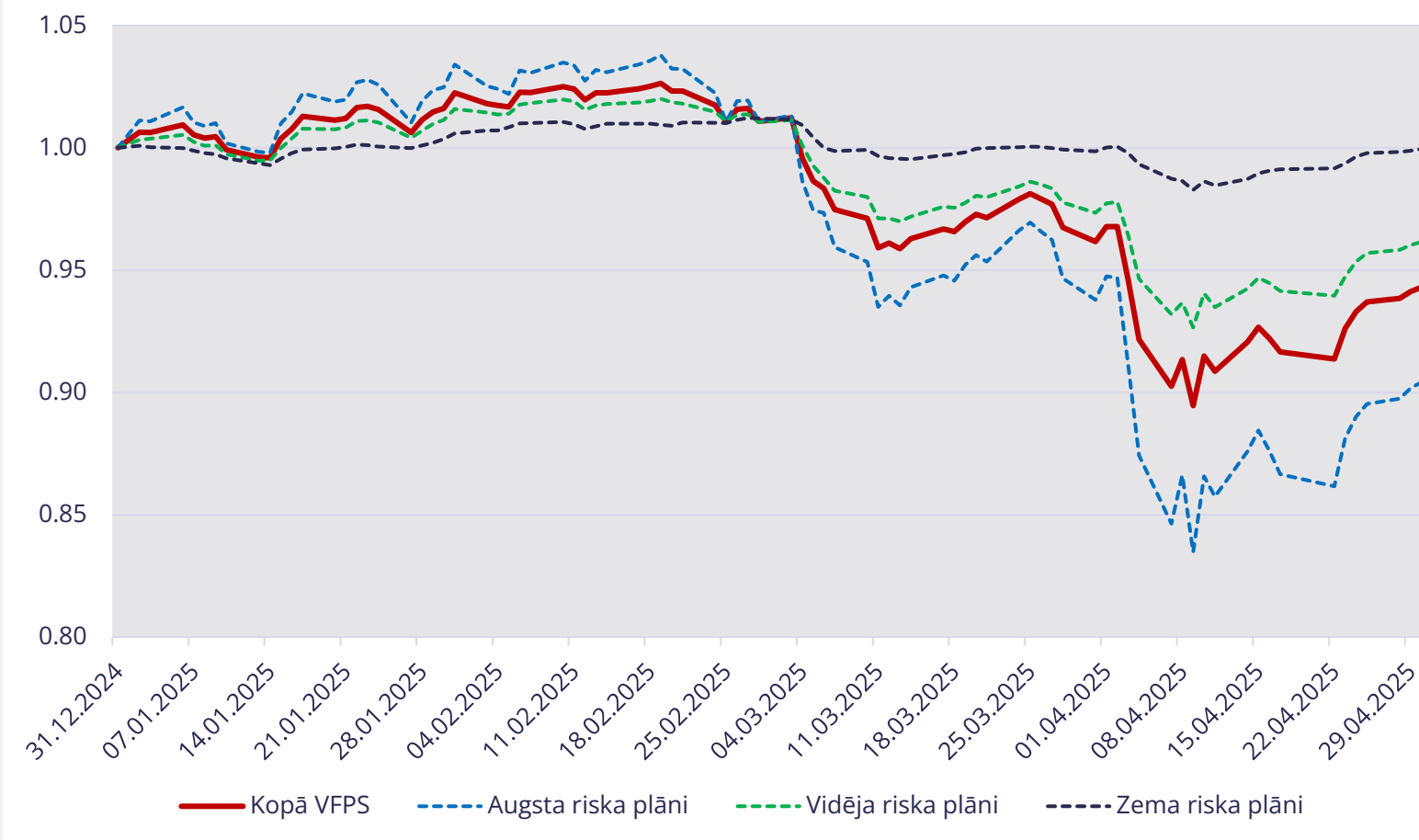
Ieguldījumu portfeļa struktūra valstu grupu un plānu veida dalījumā, % (12-2024) Reuter dati

Nenoteiktība par makroekonomisko vidi pirmajos četros 2025. gada mēnešos VFPS ir izraisījusi 6% vērtības kritumu

VFPS plānu kumulatīvais ienesīgums (no 31.12.2024 līdz 30.04.2025)

Vislielāko vērtības kritumu piedzīvojuši augsta riska plāni, tikmēr zema riska plāni nav piedzīvojuši ievērojamu vērtības kritumu.

VFPS dalībniekiem paredzētās pamatinformācijas dokumenti (DPPD) un prospekti

Galvenie akcenti, sagatavojot informāciju

Atcerēties par **gala lietotāju!**

Valoda – **vienkārša un saprotama, it sevišķi DPPD**

Saturs: **DPPD - īsa un kodolīga atbilde uz jautājumu**
Prospektos - plašāk, bet pēc noteiktas struktūras

Izaicinājumi, sagatavojot DPPD un prospektus

DPPD lielākais izaicinājums – formulēt **jēgu** un **pamatojumu** sadaļā "**Kam piemērots šis ieguldījumu plāns?**"

Profesionālo valodu lietot nav grūti, daudz sarežģītāk ir **izteikt sarežģītu domu vienkārši un saprotami.**

DPPD norādītā informācija **nesakrīt ar prospektos norādīto**

Aprakstot ieguldījumus **Latvijā – trūkst godīgas** un **atklātas** pārvaldītāja **nostājas** un **ienesu, ja ieguldījumi netiek veikti**

Prospektos tendence likt visu informāciju no perspektīvas "**ja nu noder**"

Precīzas un pilnīgas informācijas atspoguļošana prospektos, ievērojot **MK noteikumus** un **LB vadlīnijās norādīto struktūru un apjomu**

2024. gads – aktīva informācijas pārskatīšana VFPS dalībniekiem paredzētās pamatinformācijas dokumentos (DPPD) un prospektos

Sadarbojoties ar ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, uz **2024. gada beigām bija apstiprināti 19 ieguldījuma plāni** no kopumā 34.

Uz šo brīdi saskaņoti un apstiprināti - 28

VFPS dalībnieku izvēlēto
ieguldījumu plānu atbilstība
vecumam un vajadzību
noskaidrošana

Informēšana un komunikācija

Informācijas apmaiņa starp līdzekļu pārvaldītāju un dalībnieku

**Vecuma atbilstība
ieguldījumu plāniem**

**Dalībnieku vajadzību
noskaidrošana**

Dalībnieku vajadzību noskaidrošanas metodoloģiskā ietvara izvērtēšana VFPS pārvaldītājiem

1

Tikai 2 no 8 IPS bija veikušas atbilstošus priekšdarbus, lai ieviestu klientu vajadzību noskaidrošanas procesu no 01.07.2024.

2

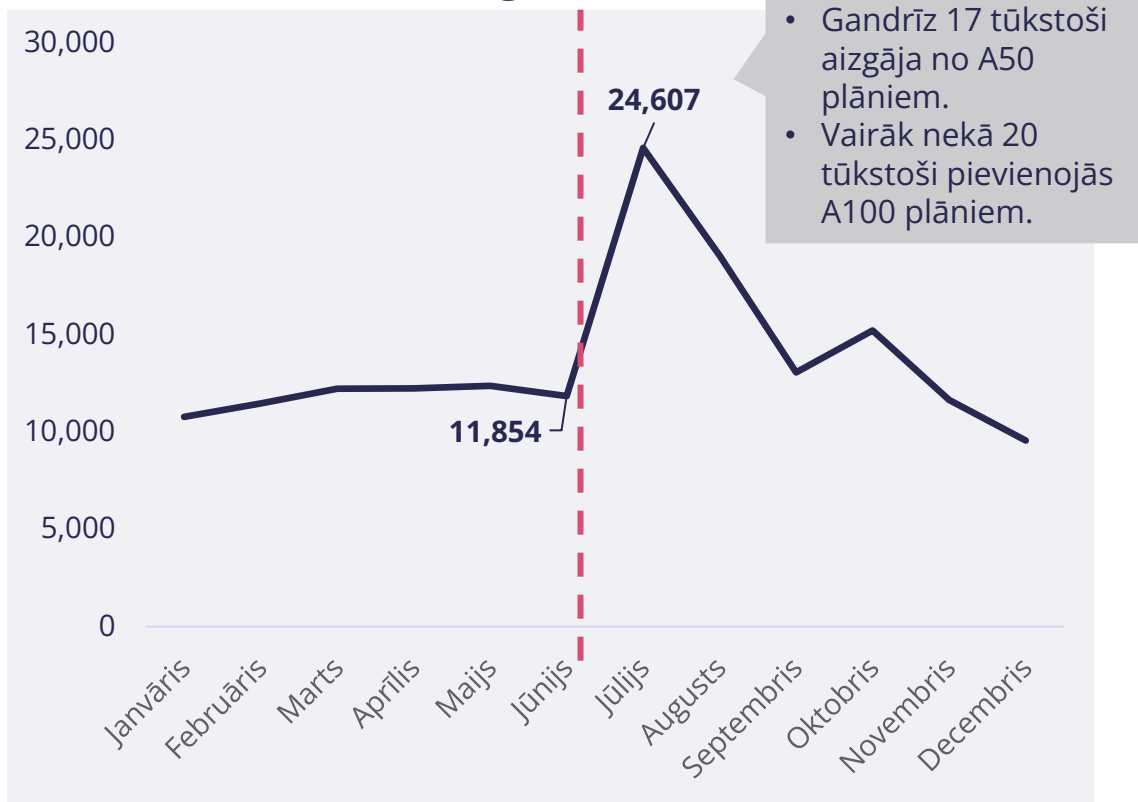
Pakāpeniska dalībnieku vajadzību noskaidrošanas procesa realizācija

3

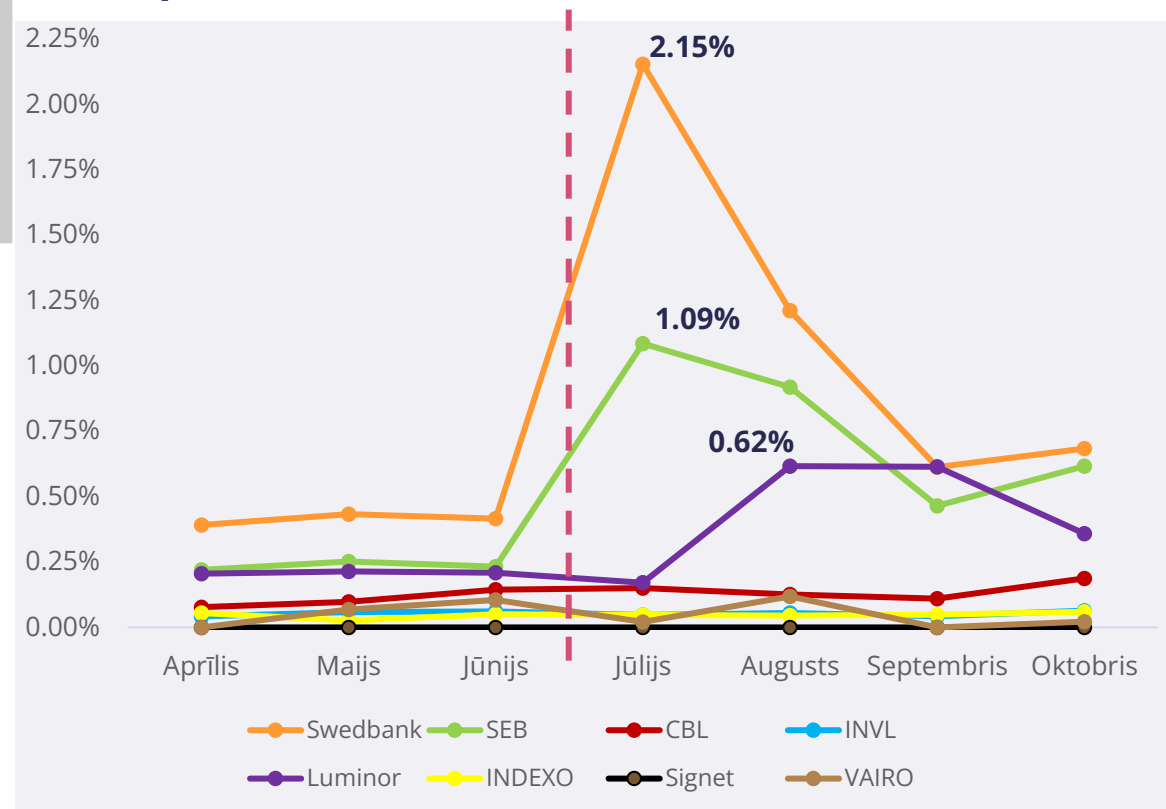
Dalībnieku uzrunāšanai pozitīva ietekme, vērtējot pēc plānu ienesīguma

Tikai jūlijā un augustā bija novērojama ievērojami augstāka migrācija starp ieguldījumu plāniem

Kopējā kustība starp ieguldījumu plāniem 2024. gadā

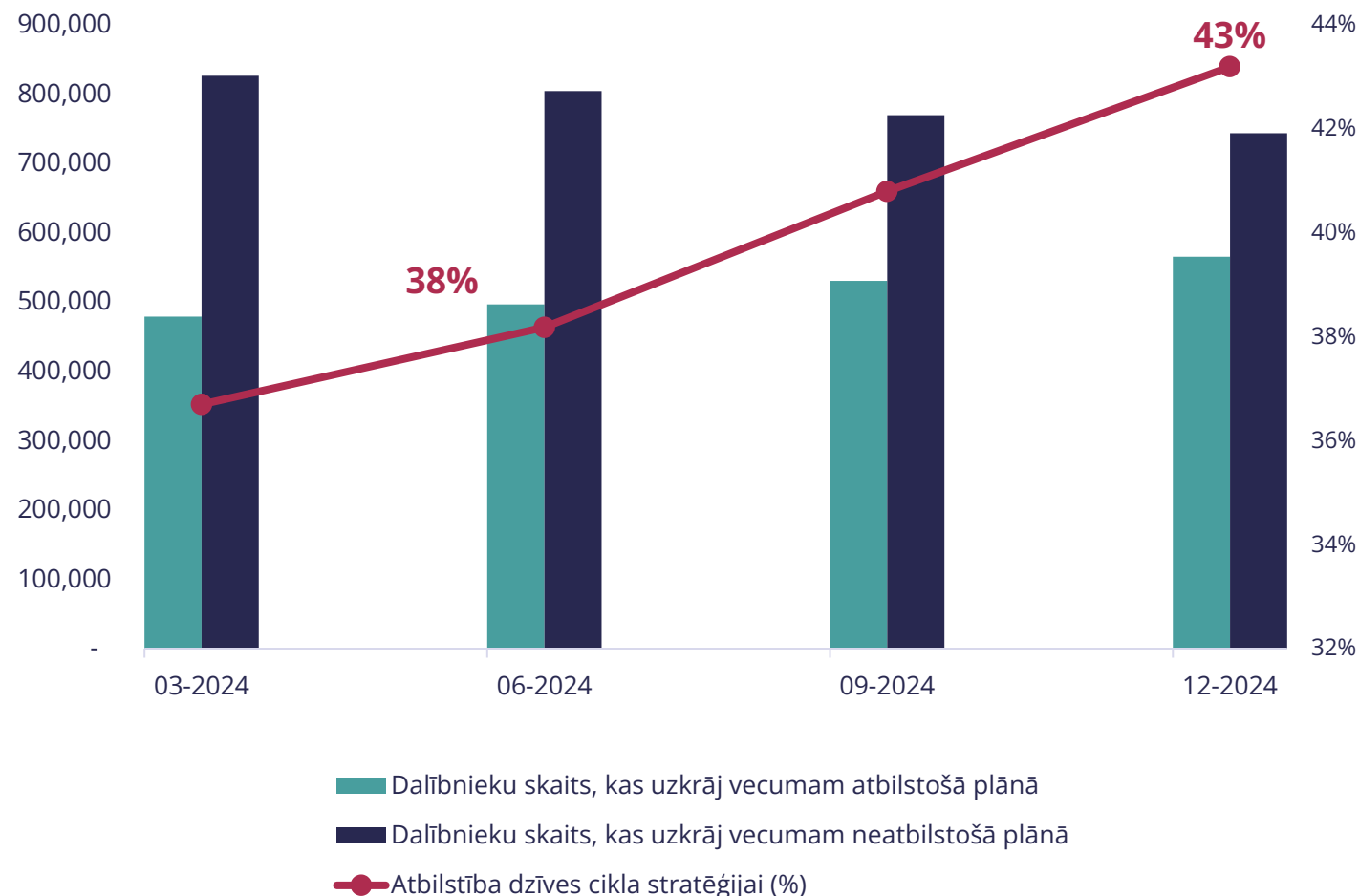
Iekšējā dalībnieku kustība starp Sabiedrību plāniem (% no dalībniekiem mēneša sākumā)

Vairāk nekā puse VFPS dalībnieku uzkrāj pensiju vecumam neatbilstošā ieguldījumu plānā

Dalībnieku atbilstība ieguldījumu plānu riska (2024. gads)

Pirmajos 2 ceturkšņos, kopš prasības stāšanās spēkā, atbilstība ir uzlabojusies par 5 procentpunktiem.

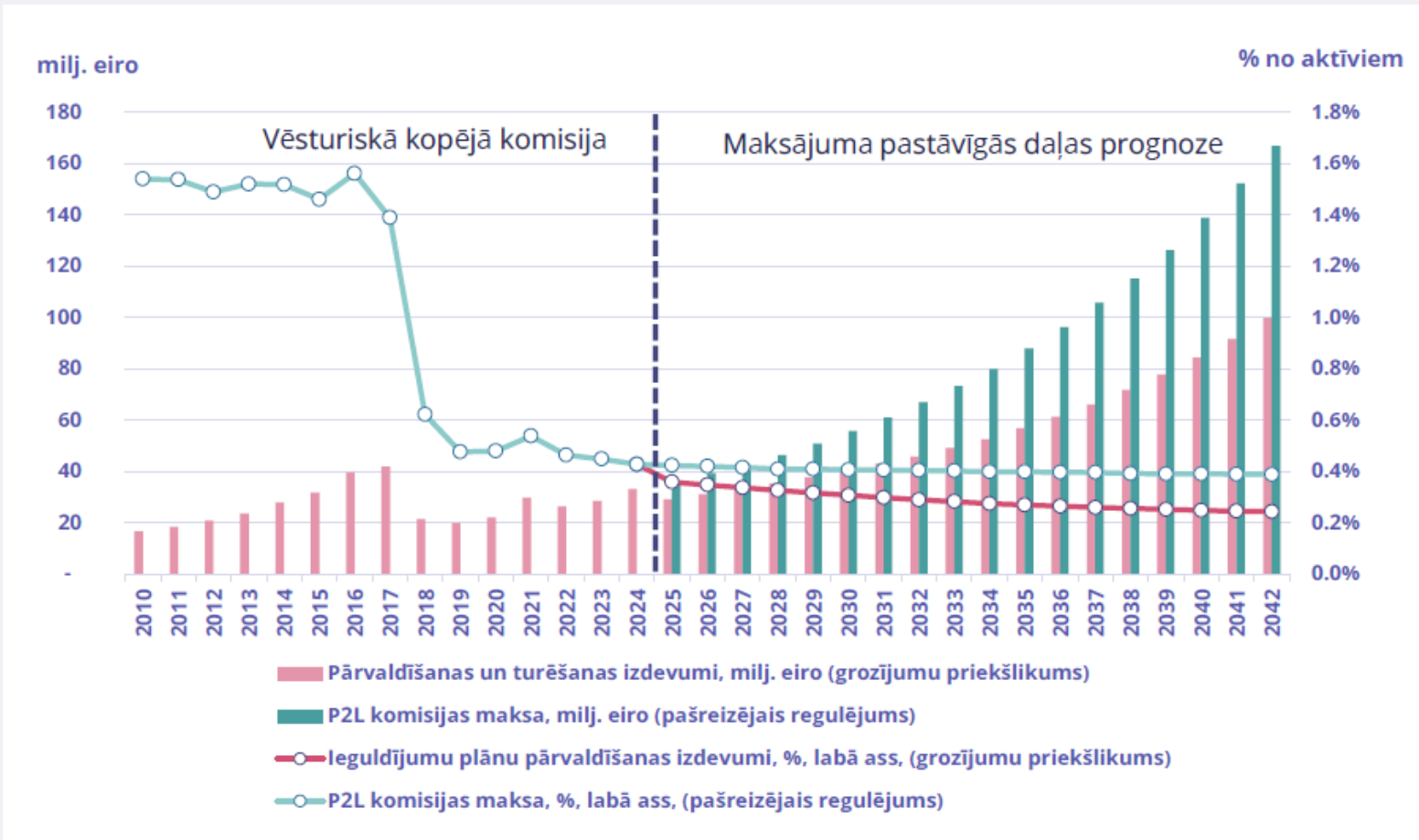

Grozījumi pensiju 2. līmeņa (P2L) līdzekļu pārvaldības maksas (komisijas) pastāvīgajā un mainīgajā daļā

Maksājuma pastāvīgās daļas ierobežojuma samazināšana par 7.5% par katriem nākamajiem 100 milj. eiro pārvaldībā radītu būtisku ietaupījumu P2L dalībniekiem, kas attiecīgi sekmētu ienesīguma palielināšanu

P2L vēsturiskā kopējā komisijas maksa un pastāvīgās daļas prognoze (milj. eiro un % no vidējā aktīvu apmēra gadā)

No komisijas maksas regresivitātes izslēgti ieguldījumi, kas prasa papildus izvērtēšanas laiku un izmaksas (MVU un AIF). Šiem ieguldījumiem komisijas maksas griesti saglabāsies 0.6%.

Mainīgā komisijas daļa

Sākot ar 2026. gadu, kapitāla vērtspapīru atskaites indeksu veidos 50% *MSCI ACWI* un 50% *MSCI Europe*

Parāda vērtspapīru atskaites indekss paliek nemainīgs

No 2025. gada 1. marta mainīta atskaites indeksa veidošanas metodoloģija. Kapitāla vērtspapīru īpatsvars ir par 10 pp. zemāks nekā plānā maksimāli pieļaujamais

Mūsu valsts, mūsu banka

